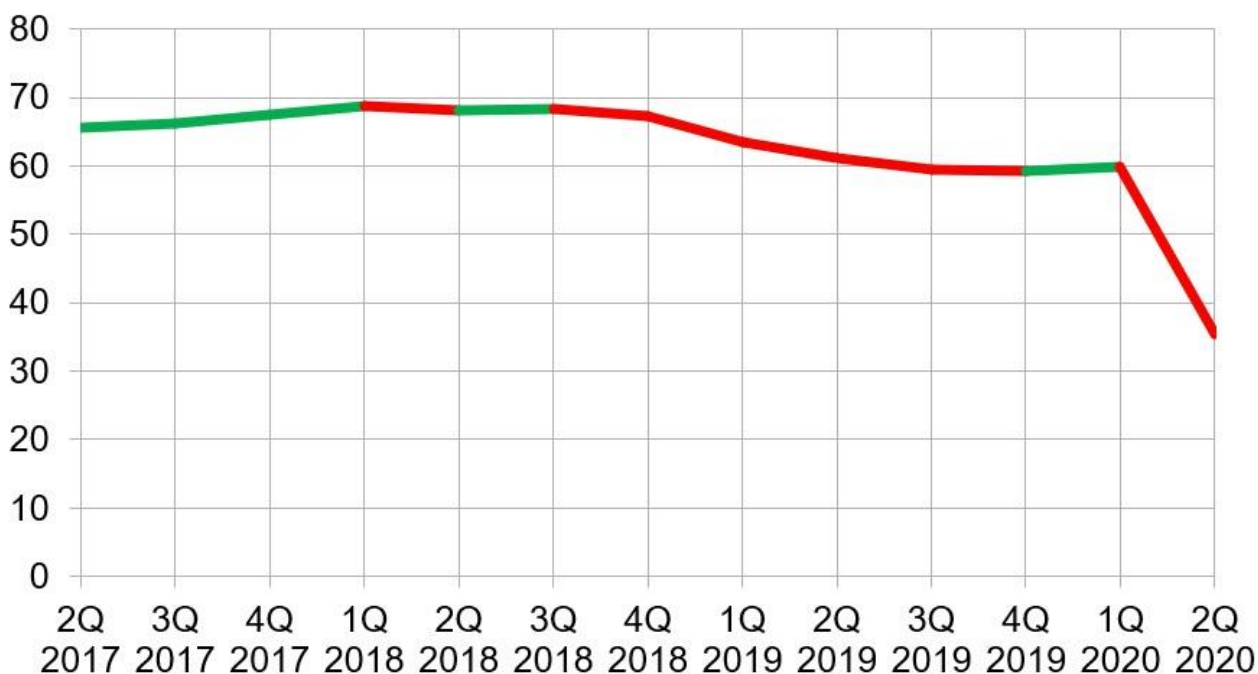

Index FPG investičního klimatu pro 2Q20

FPG Index investičního klimatu v ČR

Hodnota Indexu FPG pro následující čtvrtletí poklesla nejvýrazněji v celé historii vydávání tohoto indexu, a to o **-25,5 bodu na 35,5 bodu**. Tvůrci indexu tak v návaznosti na celkovou situaci u nás, v Evropě i ve světě očekávají ve IIQ 2020 markantní propad investiční nálady v ČR.

Komentáře tvůrců (abecední pořadí)

Na konci března se v průmyslové sféře projevila nedostupnost dodávek ze zahraničí, nižší poptávka doma a v zahraničí, nedostatek či výpadek pracovní síly. Firmy také brzdily problémy s omezenou mobilitou přeshraničních pracovníků, nedostatkem ochranných pomůcek či logistikou. Většina firem v průmyslu ale přijala řadu interních bezpečnostních opatření a snaží se dále vyrábět i v rámci krizové situace.

Situace se však mění poměrně rychle a jakékoliv predikce jsou spíše o možných směrech, nežli o přesných číslech. Důležité proto bude, jak dlouho bude trvat, jaká omezení budou přetrvávat a jak se budou vyvíjet ostatní světové ekonomiky. Čím kratší budou omezení a nejistota, tím rychleji se firmy dokážou zotavit. Navíc vidíme, i z ostatních zemí, že určitý omezený režim bude trvat delší dobu, což dále zvyšuje nejistotu a komplikuje obnovení ekonomiky ČR. To vše se projeví na trhu práce, v investiční aktivitě a v celkové kondici ekonomiky. Logicky na nás jako otevřenou ekonomiku dopadne krizová situace našich obchodních partnerů.

Číselné hodnocení: **49/100**

Předchozí hodnocení: 58/100

Bohuslav Čížek

Ředitel sekce hospodářské politiky Svazu průmyslu a dopravy

I nemovitostní trh bude v 2Q roku 2020 ovlivněn pandemií způsobenou koronavirem. Od března byl vládou nastaven „nouzový stav“, který bude pokračovat v dubnu a snad v květnu začne postupně uvolňování. Prakticky všechny hospodářské činnosti jsou tímto stavem ovlivněny a to bude mít významné dopady na stav ekonomiky.

Hodnotu indexu za tuto oblast snižuji na 50

V první linii dostal největší zásah krátkodobý pronájem nemovitostí, který je propojen s cestováním – turistikou a pracovní aktivitou. Uzavření hranic například do konce roku 2020 (dle vyjádření krizového štábu) přinese skokový počet volných nemovitostí, které jsou ovšem velmi často financovány prostřednictvím hypotečních úvěrů. Zde sice může pomoci vládní návrh na odklad splátek, nicméně některé náklady budou majitelé platit nadále. V tomto sektoru se dá očekávat výrazný pokles cen za pronájem.

Hlavní dopad na nemovitostní trh bude ovlivněn finální dobou tohoto současného stavu. Pokud by pokračoval i přes léto, řada nájemců z řad fyzických i právnických osob se dostane do velmi tíživé finanční situace. Odklad placení nájemného (opět vládní návrh) se tak může v této fázi zdát jako vysoce účinný, nicméně to neřeší reálný likvidní stav. To znamená v případě právnických osob včetně živnostníků tržby 0,-Kč = příjmy 0,-Kč.

Očekávám velký zásah v sektoru hotelů. Propouštění zaměstnanců již začalo a řada hotelů ukončí svoji činnost, protože zahraniční klientela s největší pravděpodobností v roce 2020 již nepřijede.

Číselné hodnocení: **50/100**

Předchozí hodnocení: 63/100

Pavel Holečka

Expert v oblasti nemovitostního trhu

V jednom nedávném rozhovoru jsem zaslechl názor, že se lidstvo nyní zastavilo, jako nikdy ve své historii a to platí i pro Českou republiku. Důvodem je samozřejmě nový typ koronaviru, který doslova paralyzoval ohromné množství ekonomické aktivity. Zastávám názor, že pokud je významně ohroženo zdraví podstatné části populace, tak se ekonomické hledisko musí postavit až za to hledisko zdravotní. Na druhou stranu se necítím natolik odborně vybaven, abych dokázal fundovaně hodnotit ona zdravotní rizika, rizika rychlosti nákazy a další okolnosti. Mám však důvěru v naše odborníky, kteří pomáhají o jednotlivých opatřeních rozhodovat a tedy věřím, že vědí, co dělají. Důkazem toho je, že v porovnání s některými ostatními státy je naše křivka počtu nakažených relativně lineární, nikoliv exponenciální.

Zpět však k těm ekonomickým faktorům, v tuto chvíli odhadovat skutečné dopady do ekonomické aktivity je opravdu nesmírně složité. Zatím není možno se opřít o jakákoliv data, proto se opravdu pokusím pouze o odhad ne-li doslova tip, jak moc se může česká ekonomika propadnout. Co nám může uškodit je míra otevřenosti naší ekonomiky, ale na druhou stranu nám může pomoci plovoucí kurz, vládní restrikce logicky značnou ekonomickou aktivitu zabrzdily, ale naše veřejné finance mají ještě relativně velký polštář pro významnou fiskální stimulaci. ČNB již také dělá, co může. Nejhorší ale je ono "pokažené" očekávání. Dobré vyhlídky, tj. optimistické očekávání a úvěrová kreace jsou motorem ekonomického růstu a já se zde právě obávám, že onen návrat pozitivního očekávání se nemusí dostavit tak rychle. Některé odhady hovoří i do 10% skokové nezaměstnanosti a až 15% procentním propadu HDP. Vzhledem k tomu, že průmysl má podíl na celkovém HDP cca 30 % a sektor obchodu, ubytování, pohostinství cca 20 %, tak právě u těchto dvou sektorů vidím největší dopad, který bude zajisté větší než 10 %. Ostatní sektory, kromě vládního, budou také klesat, ale souhlasím, že bezprostřední pokles může být tak z 60 % pravděpodobností mezi -5 až -10 %. Zbýlých 40 %

pravděpodobnosti bych dal poklesu v intervalu -10 až -15 %. Z toho uvažování a hlavně ze zmíněného negativního očekávání do dalších měsíců snižuji index o 14 bodů na hodnotu 40.

Číselné hodnocení: **40/100**

Předchozí hodnocení: 54/100

Vladimír Holovka

Regionální obchodní ředitel XTB Česká republika

Tohle nikdo nečekal. Když jsem v posledním komentáři psal, že investoři nemusí panikařit, protože se o ně Fed postará, určitě jsem neměl na mysli to, co se právě děje. Druhý kvartál bude investičně velmi zajímavý. Na jednu stranu máme před sebou v určitých ohledech nejhorší čtvrtletí od druhé světové války, na stranu druhou - to je přesně doba, kdy se dá zainvestovat jako nikdy předtím. Budou to ale výjimky. Je jisté, že celková nálada významně klesne. Nejistota, která bude ve druhém čtvrtletí stále přetrvávat, se projeví napříč ekonomikou. Investoři se budou rozhlížet po nových příležitostech a v polovině roku ještě nebude vůbec jisté, které příležitosti budou ty pravé. Můj tip je celé nové odvětví ekonomiky - ekonomika na dálku, nebo snad vzdálená ekonomika. Vše, co půjde dělat z pohodlí domova. Ale to až v příštím kvartálu.

Číselné hodnocení: **20/100**

Předchozí hodnocení: 55/100

Dominik Stroukal

Hlavní ekonom finanční skupiny Roklen

Za posledních třicet let prošla naše ekonomika nejednou turbulencí, ale taková míra nejistot ohledně dalšího vývoje, jaká je tu dnes, tu ještě nebyla. Nevíme v první řadě, jak hluboký bude krizový pokles, jak dlouho bude trvat, nedovedeme odhadnout v tuto chvíli konečný rozsah státních intervencí do ekonomiky, jak budou v konečně instanci protipatření strukturována (mix sociální pomoci vs. intervence na udržení chodu firem) a jak zaberou. Nevíme jak bude vypadat trajektorie oživení, jak se projeví očištný efekt krize ani kdo budou největší oběti (OSVČ, malí živnostníci ...?), jaké nastanou strukturální změny v ekonomice (velikost firem, jejich odvětvové zaměření). Další neznámou je vývoj veřejných rozpočtů a veřejného dluhu, celkové náklady opatření v akutní fázi epidemiologické krize, nevíme jak bude břemeno naběhlých fiskálních nákladů rozloženo mezi současnou a budoucí generace daňových poplatníků.

Nemyslím, že má smyslu pokračovat ve výčtu nejistot, každý si je dovede představit sám. Co tím chci říct je, že dělání predikcí, i když může být podloženo seriózními vstupními propočty a odhady, je v tuto chvíli spíše otázkou subjektivního názoru a „wishful thinking“ než cokoliv jiného. Sám doufám, že ještě v průběhu letoška projdeme dnem krize a nastane zotavení. Ale žonglovat v tomto kole tvorby Indexu s čísly o možném hospodářském poklesu, jeho hloubce a trvání, a také o tom, jak dopadne celý rok nepovažuji za odpovědné. Pokud jde o monitoring nálad v klientské veřejnosti bank, jak v retailu tak v korporátech, svědčí o velké vlně pesimismu. Sebenaplňující předpovědi se tak mohou stát faktorem brzdícím příští oživení.

Číselné hodnocení: **50/100**

Předchozí hodnocení: 66/100

Pavel Štěpánek

Výkonný ředitel České bankovní asociace

V tomto čtvrtletí pouze číselné hodnocení.

Číselné hodnocení: **40/100**

Předchozí hodnocení: 65/100

Jiří Šindelář

Předseda představenstva a výkonný ředitel USF ČR

V tomto čtvrtletí pouze číselné hodnocení.

Číselné hodnocení: **30/100**

Předchozí hodnocení: 59/100

Ludvík Turek

Soukromý trader a zakladatel CzechWealth

Ve světle současné koronavirové infekce lze očekávat zejména pro druhé čtvrtletí v podstatě kolaps investiční aktivity. Investovat v současné době je asi to poslední, na co mají firmy myšlenky. Spoustě z nich začíná jít o přežití. V současné době je klíčové udržet firmy nad vodou a přečkat v co nejlepším finančním zdraví období z podnikatelského pohledu brutálních omezení v ekonomice. Čas je přitom klíčový. Ochromení pohybu zboží, služeb i osob nesmí trvat moc dlouho.

Oživení investiční aktivity po odeznění koronavirové pandemie bude spíše pozvolné, nicméně ve druhé polovině roku by již měla být vyšší dynamika investic již patrná. Koronavirová pandemie znamená pro ekonomiku zásadní milník. Firmy budou přehodnocovat své investiční plány právě v reakci na současnou zkušenost.

Číselné hodnocení: **5/100**

Předchozí hodnocení: 60/100

Jan Vejmělek

Hlavní ekonom Komerční banky

Vedoucí odboru Ekonomický a strategický výzkum

Připravil: Michal Stibor

6. dubna 2020